

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului Ministrului Educației și Cercetării cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind organizarea învățământului la domiciliu pentru elevii din instituțiile de învățământ primar, secundar (ciclul I și II) și din instituțiile de învățământ special

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul actului normativ este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Instrucțiunea privind organizarea învățământului la domiciliu pentru elevii din instituțiile de învățământ primar, secundar (ciclul I și II) și din instituțiile de învățământ special este elaborat în temeiul art.35, alin. (2) al Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art.634). Elaborarea actului normativ este planificată în Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării, aprobat prin ordinul MEC nr.151/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Organizarea și desfășurarea învățământului la domiciliu, în prezent, este reglementată de Instrucțiunea de organizare a învățământului la domiciliu aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 98/2015. Actul normativ a fost elaborat în temeiul prevederilor art.35 din Codul Educației și stabilește cadrul general pentru asigurarea dreptului la educație pentru elevii aflați în imposibilitatea frecventării instituției de învățământ. Deși Instrucțiunea din 2015 a asigurat baza legală pentru organizarea învățământului la domiciliu, experiența acumulată și evoluția politicilor de educație incluzivă au evidențiat necesitatea actualizării și detalierii unor aspecte procedurale și substanțiale. Principalele deficiențe și lacune normative care impun intervenția sunt: • Alinierea insuficientă la cadrul normativ actualizat: denumiri de instituții („Ministerul Educației” în loc de „Ministerul Educației și Cercetării”; „instituții de învățământ preuniversitar” în loc de „instituțiile de învățământ primar, secundar, ciclul I și II”; structuri teritoriale care coordonează dezvoltarea educației incluzive („serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică” în loc de „structura teritorială de asistență psihopedagogică”) utilizarea sintagmei „an școlar” în locul termenului „an de studii”, sintagmă stipulată în Codul Educației; • Ambiguități privind beneficiarii și actele justificative: Reglementarea anterioară nu diferenția clar documentația necesară în funcție de cauza solicitării (dizabilitate, probleme de sănătate temporare, cerințe educaționale speciale), solicitând un set complex de acte care puteau genera confuzie și birocrație inutilă pentru părinți. • Mecanismul de decizie insuficient detaliat: Instrucțiunea anterioară prevedea că decizia se confirmă prin ordinul Organului local de specialitate, fără a detalia un mecanism transparent de evaluare a dosarului. • Vagă reglementare a instruirii la distanță (on-line): Instrucțiunea din 2015 permitea organizarea învățământului la distanță pentru ciclul liceal „la una sau mai multe discipline de studiu”. • Clarificarea și extinderea domeniului de aplicare: Instrucțiunea anterioară, din 2015, se concentra pe elevii lipsiți temporar de posibilitatea de a se deplasa din cauza problemelor de sănătate sau dizabilități din instituțiile de învățământ preuniversitar, fără a se înțelege dacă elevii din instituțiile de învățământ special pot beneficia de învățământ la domiciliu. Instrucțiunea din 2015 solicita ținerea evidenței orelor și notelor într-un registru individual separat, pe lângă Catalogul clasei. Acest lucru este nealinat la tendințele de digitalizare și la sistemul național de management al informației educaționale (SICE), generând o sarcină administrativă dublă. Intervenția normativă este, așadar, impusă de necesitatea de a oferi un cadru de reglementare mai clar, mai structurat, mai transparent și mai adaptat nevoilor elevilor cu cerințe speciale și celor aflați în situații medicale, contribuind la îndeplinirea obiectivului de prevenire a abandonului școlar și reducerea riscului de izolare socială.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Obiectivul principal al proiectului de Instrucțiune îl constituie asigurarea dreptului fundamental la educație pentru elevii care, din motive medicale obiective și temporare, se află în imposibilitatea fizică de a

frecvența instituția de învățământ, precum și pentru elevii cu cerințe educaționale speciale care necesită această formă de organizare.

Soluțiile propuse de proiect vizează eliminarea lacunelor normative existente și crearea unui cadru de reglementare mai transparent, mai structurat și mai adaptat rigorilor actuale ale sistemului de învățământ, concentrându-se pe:

- claritate procedurală: definirea exactă a fluxului decizional și a documentației necesare;
- echitate și adaptare: asigurarea unei abordări individualizate, prin diferențierea setului de acte justificative în funcție de situația specifică a elevului;
- calitatea procesului: îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare și evidență a rezultatelor învățării.

Proiectul de Instrucțiune cuprinde un set de prevederi menite să consolideze și să eficientizeze procesul de organizare a învățământului la domiciliu.

Principalele prevederi ale proiectului:

- Instrucțiunea definește scopul învățământului la domiciliu ca fiind asigurarea continuității procesului educațional și facilitarea reintegrării ulterioare a elevului în mediul școlar.
- Se reconfirmă că decizia se aprobă prin ordinul Organului Local de Specialitate în Domeniul Învățământului (OLSDÎ), dar se detaliază faptul că decizia se ia în baza demersului directorului însoțit de actele justificative relevante din punctul 6, în dependență de fiecare caz individual.
- Planul-cadru pentru învățământul la domiciliu va fi aprobat, anual, de Ministrul Educației și Cercetării ca parte a Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal.
- Se stabilesc responsabilitățile ale cadrelor didactice privind elaborarea programelor individualizate și ale personalului de conducere privind monitorizarea procesului.
- Se stabilește instituirea unei Comisii de specialitate la nivelul organului local de specialitate în domeniul învățământului, detaliind componența și atribuțiile acesteia, asigurând astfel o evaluare complexă și specializată a fiecărui caz.
- Posibilitatea de a organiza procesul educațional prin utilizarea mijloacelor de comunicare electronică (on-line) este extinsă de la ciclul liceal la ciclul gimnazial condiționând acest lucru de cererea scrisă a părintelui și decizia Consiliului profesoral.
- Se introduc condiții cumulative obligatorii pentru desfășurarea on-line, cea mai importantă fiind limitarea volumului de ore: numărul de ore realizate în format on-line nu poate depăși 50% din volumul total de ore prevăzut la disciplinele școlare.

Pentru a asigura calitatea procesului și responsabilitatea cadrelor didactice, era necesară detalierea modului de evidență și evaluare. Noua Instrucțiune stabilește că, evidența lecțiilor desfășurate și evaluarea rezultatelor se realizează exclusiv în catalogul electronic (SICE), eliminând astfel utilizarea registrului individual pe suport de hârtie. De asemenea, detaliază obligațiile personalului de conducere al instituției privind monitorizarea respectării orarului și realizarea integrală a curriculumului.

Noua reglementare consolidează și extinde acest domeniu (de instruire la domiciliu) prin includerea explicită în titlul și în text a elevilor din instituțiile de învățământ special. Această nominalizare elimină ambiguitățile și asigură aplicarea unitară a prevederilor pentru toate categoriile de elevi care necesită învățământ la domiciliu, indiferent de tipul instituției pe care o frecventează.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate alternative la propunerile formulate în conținutul proiectului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu presupune implementarea unor reforme structurale sau instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului nu va avea un impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

- Instrucțiunea privind organizarea și desfășurarea învățământului la domiciliu are un impact social major și direct, deoarece vizează asigurarea echității și incluziunii educaționale pentru una dintre cele mai vulnerabile categorii de elevi: cei care nu pot frecventa școala din motive medicale sau cei cu cerințe educaționale speciale. Instrucțiunea consolidează dreptul constituțional la educație pentru fiecare copil, indiferent de starea sa de sănătate sau dizabilitate. Prin reglementarea clară a procesului, se asigură că elevii imobilizați la domiciliu nu sunt excluși din sistemul formal de învățământ.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Instrucțiunea are un impact direct și necesar asupra prelucrării datelor cu caracter personal, în special a celor de categorie specială, deoarece documentele justificative (precum certificatul de dizabilitate, decizia Consiliului Medical Consultativ) conțin informații medicale și despre starea de sănătate a elevului. Prin stabilirea procedurilor clare de depunere, înregistrare și păstrare a acestor acte la nivelul instituției de învățământ și al OLSDÎ, se asigură că prelucrarea se realizează în scopul legitim și explicit de garantare a dreptului la educație în forma adaptată. Deși Instrucțiunea implică prelucrarea datelor sensibile, ea contribuie la securitatea prelucrării prin definirea circuitului documentelor, asigurând că acestea sunt utilizate strict pentru organizarea învățământului la domiciliu, în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul Instrucțiunii privind organizarea învățământului la domiciliu asupra echității și egalității de gen este, în esență, neutru, deoarece prevederile sale se aplică în mod egal tuturor elevilor, indiferent de sexul acestora, pe baza unor criterii obiective de sănătate și educație specială. Actul normativ nu introduce sau nu perpetuează tratamente preferențiale sau discriminări bazate pe gen. Prin garantarea dreptului la educație pentru toți elevii aflați în imposibilitatea de a frecventa școala, Instrucțiunea contribuie la promovarea echității prin eliminarea barierelor bazate pe condiția medicală, asigurând acces egal la parcurgerea curriculumului atât pentru fete, cât și pentru băieți.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul ordinului Ministerului Educației și Cercetării cu privire la aprobarea Instrucțiunea privind organizarea învățământului la domiciliu pentru elevii din instituțiile de învățământ primar, secundar, ciclul I și II și din instituțiile de învățământ special este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, www.mec.gov.md , compartimentul Transparența decizională și supus discuțiilor publice în cadrul ședințelor în grupe de interes.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului nu impune necesitatea modificării și completării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Actul normativ va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Implementarea actului normativ se va iniția începând cu 15.08.2026. Intrarea în vigoare a prezentei Instrucțiuni la data de 15 august 2026 este imperios necesară pentru a asigura tranziția operațională și stabilitatea administrativă, având în vedere următoarele:
- aplicarea noilor prevederi în timpul anului de studii ar perturba procesul educațional și ar genera confuzie în rândul tuturor subiecților implicați în organizarea învățământului la domiciliu; - evidența lecțiilor și evaluarea rezultatelor să se realizeze exclusiv în catalogul electronic (SICE) necesită un termen tehnic rezonabil pentru dezvoltarea și programarea modulelor specifice în cadrul SICE; - informarea și formarea personalului cu noile proceduri. Astfel, data de 15 august 2026 asigură alinierea noului cadru normativ cu debutul pregătirilor pentru anul de studii 2026-2027, garantând că toate instrumentele tehnice și procedurale sunt funcționale de la prima zi.

Ministru

Dan PERCIUN